

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.

Posamljene števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. **Zastarele števe.** po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Trgovski promet med Avstrijo in Ogrsko.

DUNAJ 1. Na podlagi statističnega izkaza trgovskega ministerstva o premetu blaga med Avstrijo in Ogrsko v mesecu juniju je znašal uvoz iz Ogrske 92.3 milj., izvoz na Ogrsko 110.5 milj. K. Za meseca januar do vključno junij je torej za Avstrijo aktivna za 113.8 milijonov Kron.

Provizorična trgovska bilanca za mesec januar do vključno junij je torej za Avstrijo aktivna za 113.8 milijonov Kron.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 1. Predloga glede 560 milijonskega posojila je bila vsprejeta v tretjem čitanju. — Predloga o podaljšanju zakona glede konzularnega sodstva je bila nato vsprejeta v splošnosti in v podrobnostih. Ko je zbornica rešila še nekatere manjše stvari je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri.

Pogajanja bana Tomašiča s koalicio.

ZAGREB 1. Dr. pl. Tomašič je imel včeraj pogovore o političnem položaju z več poslanci, mej temi z Magdičem, podpredsednikom sabora.

Spor med Špansko in Vatikanom.

RIM 1. Španski odposlanec de Ojeda je ob 8. uri zjutraj odpotoval v San Sebastian. — Noto španske vlade izroči Sv. Stolici diplomatski zastopnik markiz de Gonzales.

MADRID 1. Listi javljajo iz Bilbao, da je bila poslana papežu udanostna brzojavka s podpisom mnogih katolikov. Odboru za priredbo manifestacij dne 7. avgusta prihajajo iz cele Španije odobrovalne brzojavke in čestitke. V mnogih cerkvah okolice S. Sebastiana in Bilbao so bile pridige, v katerih se je oistro kritikovalo postopanje vlade.

MADRID 1. List „Manana“, glasilo banalejaša piše: Nota, ki je bila poslana Vatikanu, je energična in jasna. Ona odklanja, sprejeti pogoje Vatikanu, ker ti pogoji niso temelj sedanjemu boju, ker so katoliki že poprej očito zavzeli stališče proti vladi. Odgovor zaključuje, da vlada, ki ni dala Vatikanu nikakega povoda za pritožbe, odklanja vsako odgovornost za posledice, ki bi nastale, ako bi prišlo do prekinjenja dogovorov.

RIM 1. Španska vlada je danes zjutraj prijavila Sv. Stolici noto, ki jo je že včeraj sporočila listom. Potrjuje se, da je Sv. Stolica kakor pogoj za nadaljevanje pogajanj zahtevala od španske vlade, da umakne takozvani zapahni zakon, pri čemer ostanejo seveda v moči zavarovanja in protesti sv. Stolice glede vseh drugih odredb, ukrenjenih od španske vlade v verskih stvareh.

Volitve v generalne svete na Francoskem.

PARIZ 1. Na včerajšnjih volitvah v generalne svete je bilo izvoljenih: 16 konservativcev in progresistov, 106 republikancev-levičarjev in socialističnih radikalcev, 14

zduženih socialistov; 2 rezultata še manjkata. — Konservativci izgubijo pet sedežev, progresisti enega in republikanci-levičarji en sedež. Zduženi socialisti so dobili 7 sedežev.

Proti podraženju stanovanj.

BUDIMPEŠTA 1. Socialno-demokratska stranka je priredila za včeraj velik sprevod v protest proti vedno večji druginji stanovanj. Povabljeni so bili vsi delavci z ženami in otroci vred. Radi velike vročine pa se je vdeležilo obhoda po mestu le 10 tisoč oseb.

Mirovni kongres v Stokholmu.

STOKHOLM 1. Danes je bil v vitežkem domu slovesno odprt 18. mednarodni mirovni kongres. Slavnosti se je udeležilo 600 delegatov iz 24 dežel ter diplomatski zbor. Dvorana je bila okrašena z zastavami raznih narodov in s sliko Noblova. Predsednik organizacijskega odbora, posl. baron Karlens Bonde je pozdravil zborovalce. Nato so bili izvoljeni častni predsedniki ter odposlane brzojavke švedskemu kralju, Frideriku Possy, Bertu Suttner in grofu Tolstemu. Ob 2. uri popoldne so se zbrale razne komisije. Zvečer je bil svečan banket.

Potres.

CARIGRAD 1. V Akhisarju in drugih krajih smirnskega vilajeta se je vsled potresa zrušilo nekoliko hiš. Ubitih je bilo tudi več ljudi.

Nesreča na Volgi.

NIŽNJI NOVGOROD 1. Včeraj je na Volgi blizu vasi Esad neki pasažirski parnik trčil z nekim strojem za čiščenje reke. — Pri tem sta bila dva potnika ubita, štirje pa ranjeni. — Več potnikov je utonilo.

Nesreči na železnici.

OSTROGON 1. Na kolodvoru v Tletaku je osební vlak trčil v tovorni vlak. Pri tem je bilo več oseb deloma ubitih, deloma ranjenih.

ORAN 1. Na železniški progi sta trčila skupaj dva vlaka. Pri tem je bilo 20 oseb ubitih, 40 pa ranjenih.

Nesreči v gorah.

DUNAJ 1. Iz Grimbacha na Snežniku brzojavljajo, da se je blizu Hohewand ponesrečila gospica Linda Krust. Iz Ybbsa pa brzojavljajo da je blizu Dürrensteina ponesrečil uradnik v finančnem ministerstvu Essler. Padel je 60 metrov globoko. — Oba sta mrtva.

12 oseb utonilo.

GRUMDEN 1. Včeraj se je 12 kmet-skih fantov in 6 deklet iz občine Fraunkirchen-Altmünster vračalo preko jezera z nekega plesa. Pri tem jih je našel na jezeru vihar, ki je prevrnila čoln. 6 fantov in vsa dekleta so utonili. 6 fantov se je rešilo s tem, da so se prijeli za čoln.

Zrakoplovstvo.

BAYRENT 1. Vodljivi balon „Parseval VI.“ je včeraj ob 4. uri popol. odšel iz Strullendorfa v Bayreuth, kamor je došel ob 5. uri. — Jutri zjutraj poleti dalje.

Krečansko vprašanje.

ATENE 1. (Aten. brz. ag.) Vsled sporazuma med Theotokisom in Rhalisom se

maganega, ubogega bitja.. In ta izraz nortranje nesreče se je tako zelo razločeval od običajnega samopremagovanja tega ponosnega obraza, da je bridko ganil mladega moža. Instinktivno je stopil k njej in jo prijel za roko: „Vi trpite?“ je vprašal.

Dvignila je glavo in pokazala svoj zmeheni obraz... Ervinu se je storilo tako miledi pri srcu, da mu je stopilo dvoje velikih solz v oči... To so bile one solze moža, ki jih ljubeče ženske ne morejo videti, ne da bi jih obšla želja, poskrati jih s poljubom...

Ona ga je pogledala, in ker ni več obvladovala same sebe, si je pustila pogledati globoko v svojo dušo... Neizrekliava hvaležnost je plala od nje in ko se je umirila, je spregovorila:

„Hudo uro sem preživela; kdo ne pozna tega? Ali sedaj ste vi tu in preide to in se raztrese... Pridržim Vas,“ je dodala, ko je sluga prinesel luči. „Gerharda ne bo danes pri jedi in meni je jako ljubo, da mi ne bo treba biti sama danes zvečer.“

Ervin je vzel na znanje; a bodi, da je Klara ganilo njegovo, tako očitno dokazano sočutje, bodi, da je bila ta večer pod uplivom one nervoznosti, ki spreminja muko v blaženost — njemu se je zdela ta večer čisto drugačna, popolnoma nova ženska... S hipno metamorfozo je pozabila na vse prejšnje in postala je naenkrat smejoče se,

ne postavi za grško narodno skupščino nikake kretske kandidature. Venezelos je odpotoval v Trst na odpočitek. Verjetno je, da se odpre kandidaturi.

TURČIJA.

CARIGRAD 1. Sultan je odobril novo razdelitev armade, ki obsega 14 zborov s sedeži v Carigradu, Drinopolju, Solunu, Kirkilisi, Radostem, Bitolju, Skoplju, Erzerumu, Damasku, Vanu, Ediniju, Mosulu, Bagdadu in Sani. Nadalje predvidja razdelitev pet neodvisnih divizij s sedeži v Kotšani, Janini, Skadru (Albanija), Tripolisu (Afrika) in Meki.

CARIGRAD 1. Listi poročajo, da je prišlo včeraj v armenski cerkvi v Smirni do krvavih spopadov med pristaši in nasprotniki armenskega odbora Dasnaksution. Tekom spopadov sta bile dve osebi ubiti, tri pa ranjene.

Boji v Hondurasu.

NEW-JORK 1. Glasom semkaj došli poročila se je vršil v ponedeljek pri La Ceiba (Honduras) boj med revolucionarji in vladnimi četami. V boju je bilo 100 mož ubitih, 200 pa ranjenih.

Iz Perzije.

TEHERAN 1. (Petr. brz. ag.) Novi kabinet je predložil parlamentu vladni program ki obsega točke: 1) da se pritegne svetovalce iz inozemskih držav; 2) da se namesti v stolnem mestu močan četni oddelek, da se zamore v potrebi odpošiljati čete v pokrajine; 3) sodna reforma; 4) ustanovitev kasacijskega sodišča.

Na vprašanje o navzočnosti inozemskih čet v deželi je izjavil minister za unanje stvari, da ruske čete kmalu zapuste deželo. Minister sam bo vodil z ruskim odposlancem tozadevna pogajanja. — V Tebrisu je v prvič dospel tovorni avtomobil iz Džulfe z 800 pudi blaga.

Dunaj 1. Predsednik Lloydja dr. Derschatta in soproga sta 31. t. m. zvečer dospela semkaj iz Tepla.

Budimpešta 1. Bolgarski car je sinoči odpotoval v Solijo.

Budimpešta 1. Cesar je iz lastnega premoženja podaril 10.000 K prebivalstvu v županijah Arva Marmaros in Szolnok-Depoka, prizadelem od povodnji.

Budimpešta 1. Uradno je ugotovljeno, da je bil povodom eksplozije v cementni tovarni 10 oseb ubitih, štiri pa težko ranjene. V tovarni je bilo zaposlenih 1800 delavcev. Trupla so včeraj agnosirali in jih danes pokopali.

Belgrad 1. V menjalnico Medina, nahajajočo se v najbolj živahnem delu mestu ob Teraziji, so včeraj po noči udrti tatovi in oropali blagajne, v katerih je bilo 50.000 din. in razne dragocenosti. O storilcih ni nikake sledi.

Swine-münde 1. Cesar Viljem je na jahti „Hohenzollern“ vsprejel državnega kancelarja Bethmann-Hollwega in državnega tajnika Kiderlen-Wächterja.

Quebec 1. Dr. Crippen in mis La Nevé so bila izkrcana s parnika „Montrose“. — Oba prideta pred preiskovalnega sodnika, ki ju obtoži umora in pomoči k umoru.

London 1. V neki veliki prodajaln. belega blaga v Ahringtonu je sinoči vsled krat-

kramljajoče, otroče bitje, kakoršna je morala pač biti nekoč, v svojih srečnih časih...

Kramljala je in očesi sta se jej svetili... Dvignila se je in njena gibka, pristrčna milina je razodevala, da se za njeno navadno hladnostjo skriva božajoča nežnost. Pogledala ga je; in v njenih, navadno mrtvih očeh je plaval nekaka mokrotna...

Ta večer je prišla v pogovoru prvičkrat na večni predmet ljubezni, na katero mora — kakor je videti — v potrebnem slučaju priti vsako kratkočasno potemkovanje — celo med najvestnejšim možem in najsmrežljivejšo žensko, ako sta prijatelja...

Diné je bil pri kraju.

Zunaj je pihal veter.

Klara in Ervin sta bila sama...

Na to, ko je Klara pripovedovala o neizogibnem razočaranju nezveste, trpljenja polne ljubezni, je še pripomnila, da vsaj prijateljstvo ni lagalo. Dejala je, da je že od nekdanj sanjarila, da bi si našla kakega prijatelja; ne prijateljo, ker v njeni ženski se nahaja premnogokrat neka nejasnost in negotovost, medtem, ko zna moževa duša tako lepo združevati odkritosrčnost brata z mehkočutnostjo sestre.

Z jasnim pogledom, tako jasnim, da je izginila vsaka slutnja, kakor da jej želi uga-jati, jo je vprašal Ervin, da-li on mari ne ve-

kega stika v izloženem oknu nastal ogenj, ki je upelnil vse poslopje. V prodajalnicah prostorih je nastala divja panika. Mnogo oseb je bilo ranjenih.

Politično prepričanje in srednješolska mladina.

(Iz učiteljskih krogov).

I.

Nedavno temu je prinesla „Gorica“ članek, v katerem govori o nameščanju učiteljev v goriškem okraju.

Najprvo razpravlja članek, kako da so se pogosto menjavali učitelji posebno v oddaljenih hribovskih občinah, kajti vsaki da je silil vedno le v bližino mesta. Tolaži pa se dopisnik s tem, da bo skoraj, v najkrajšem času, toliko učiteljskega naraščaja, da bodo vsa mesta za stalno zasedena in potem da bo enkrat mir.

Kar se tiče hrepenenja, priti v bližino mesta, je to čisto naravna stvar. Kakor učitelj, tako tudi duhovnik, mislim, imata v kakem Šempetru ali Podgori pri Gorici mnogo zloščije življenje za isti, ali morda še manjši trud, nego njihov stanovski tovariš, ki službuje v kaki oddaljeni hribovski vasi. Da vsakdo hrepeni po čem boljšem, to je že prirojeno vsakemu človeku, in menda se ne more zahtevati ravno in edino le od učitelja, da bi edini on moral delati izjemo.

Kar se tiče trditve glede obilnega učiteljskega naraščaja, je odgovor tudi čisto lahek.

Ljudij je vedno več, zemlja pa vedno ista; od tod prihaja čisto naravna posledica, da je v vsakem stanu vedno več ljudi, ki trgajo kosček kruha drug drugemu izpred ust. *Borba za življenje je to!* Ta borba mora vsacega tesnomislečega človeka napolnjevati z bojznijo in pomilovanjem potomcev. Razume se, da z življenjskimi potrebščinami preskrbljeni mož-samec brez strahu in skrbí gleda v svet, v to bitko borbo za obstanek; ali gorja njenega ne čuti, kakor ga čutijo oni, ki jih tlačita beda in skrb za bodočnost svojcev. Igra vloge dobre deklamovalke, ki se je skrbno naučila Sim. Gregorčičevega „Siromaka“, ki ga potem tako dobro deklamuje zbranim poslušalcem, da se starim ženicam kar oči solze od ganotja; *toda deklamovalka se veseli le sijajnega vspeha svoje umetnosti*, do katerega cilja je dospela le s pomočjo — siromakove bede in gorja.

Mladim učiteljem in drugi inteligenci pa, ki ni posebno založena z življenjskimi potrebščinami in ima komaj toliko, da preživlja vsak samega sebe, ne vemo dati družega nasveta: poprimite se celibata — ne ženite se!

Glede nameščanja novih učiteljev v okraju postopa dopisnik čisto po kranjskem receptu. Grozi in žuga že vnaprej c. k. okrajnemu šolskemu svetu goriškemu in še

Opozarjamo vse one, ki se udeležijo nedeljskega izleta NDO v Pulo, naj si nemudoma priskrbe vozni listek do določenega časa!

ruje v tako prijateljstvo — seveda s predpogojem, da je žena popolnoma odkrita, in mož vzvišen nad tisto nepravo samoljubje, ki razmerje med spoloma spreminja v boj?!!

Ona, ki je, kakor zasledovana od žalostnih spominov, prešla nazaj na lastno osebo, je dodala, da je v veliko nadlego gledati, koliko muk si prizadevata dva človeka vsled krivega razumevanja, ker ne poznata pravilno drug drugega. Potem je vprašala naivno, z nedolžnostjo mlade deklice, ki govori tako, kakor misli: „Ali mi hočete biti prijatelj?“

In on je odgovoril:

„Saj to sem že tako dolgo, ne da bi vedeli vi.“

Potem jej je pravil o spominu, ki jej ga je ohranil — in ure tega večera so odbežale z lahkokrillim poletom. Oba sta preživela oni božanstveni trenutek, v katerem se je dvoje bitij, ki sta zmožni osrečavati se medsebojno, hipoma našlo in začutilo samo način svojega čutenja, ne da bi se zavedalo posledic temu razkritju.

Ves ta sanjavi večer je bil Ervinu mehka klavirska piesa in niti za trenutek se ni zgodilo, da bi ga bil obšel občutek, da ima pred seboj žensko, ki bi mu mogla biti v resnici kaj drugega nego lastna sestra.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prev. V. B.

Nekega dne, ko je prišel Laurence v Rue de Balzac ob tisti negotovi uri, ki mu je bila najljubša med vsemi, ni bilo nobenega sluga, ki bi prijavil njegov obisk, da-si je že zvonec konsierža (vratarja) naznanil njegov prihod.

Vrata k stanovanju madam de Velde so bila odprta. Laurence je vstopil; predno pa je prestopil prag malega salona, je potrkal na rahlo. Nobenega glasu... Potem je odprl vrata in je ugledal Klaro, ki ga ni čula. Sedela je v polusenci pred ognjem, preko kolen prekrizajama rokama; to je bila poza, ki je izražala neizmerno potrebo. V vedenju te, ne več ravno mlade dame, ki je, oblečena v belo, sličila fantomu, in ki je v tem umirajočem zimskem popoldnevu zrla nepremično v žareči kamin, kakor bi sledila razrušenju svojih dragih, starih nad — v tem njej vedenju je ležalo nekaj groznega, neusmiljeno žalostnega in trpečega...

Bilo je kakor popolna resignacija pre-

poimence apostrofira g. predsednika, grofa Attemsja in g. c. k. okr. šol. nadzornika Finžgarja.

Ta ni, pač nič novega, to vse je prišlo k nam s Kranjskega...

"Gorica" zahteva, naj dotični gospodje o nameščanju vpoštevajo tudi politično prepričanje prosilčev!

In to zahteva v imenu "našega ljudstva". Vsak pameten človek pač dobro ve, koliko ima opraviti s takimi dopisi ono "naše ljudstvo", ki je dopisnik slika s tem svojim dopisom kakor kratkovidno čredo bedastih ovac, ki dero čez drn in strn za svojim pastirjem (gospodom dopisnikom seveda).

O nameščanju mladih učiteljev naj bo torej v bodoče merodajno politično prepričanje mladega, nezrelega fanta, ne pa njegovo strokovno znanje in nadarjenost, ki bi obetala, da se mladenič v bodočnosti vsposobi za svoj poklic, da si bo v bodočem svojem službovanju nabiral znanja, ki mu ga sedaj nedostaja na vseh koncih in krajih.

Napetost med Španjo in Vatikanom.

Kakor je soditi po zadnjih vesteh, je prelom med sveto stolico in Španijo neizogiben. Tudi Španija, v kateri je imela dosedaj rimska kurija veliko vpliv na državo, se pripravlja velik preobrat v tem razmerju. Sicer ni misliti na to, da bi prišlo v Španijo do ločitve cerkve od države, kakor v Franciji, vendar pa ima začetek boja med Španijo in Vatikanom precej sličnosti z začetki sadanega kulturnega boja v Franciji, kjer je gotovo ne bilo prišlo do tako dalekosežnih posledic in sprememb, da ni drž. tajnik pri Vatikanu tiral konflikta do skrajnosti.

Na podlagi člena 11 španske ustave je državna vera v Španiji katoliška, vendar se ne more nikogar preganjati radi njegovega verskega prepričanja, ali ga ovirati v izvrševanju svoje vere. Isti člen ustave pa določa ob enem, da drugim veram, razun katoliške, ni dovoljeno, da bi prirejale javne sprevede in manifestacije. Glasom kraljevega ukaza z dne 23. oktobra 1876. je določeno, da se ima smatrati kakor javno manifestacijo "vsaki čin na zunaj, na javnih poteh, na zunanjih zidovih templjev in pokopališč nekatoliških ver ali sekt, bodi s ceremonijami, verskimi obredi, vajami navadami, bodi s procesijami, zastavami, znaki, naznanili in nabitki na zidovih".

Namen te interpretacije omenjenega člena ustave je bil v glavnem ta, da se na cerkve drugih, nekatoliških veroizpovedanj ni smelo postaviti križev itd.

Dne 10. junija t. l. pa je sedanja liberalna vlada pod Canalejasom izdala dekret, ki določa, da se ima v bodoče smatrati kakor "javne verske manifestacije" le poulične manifestacije, torej procesije.

Proti temu dekretu je Vatikan protestiral. Protestu Vatikanu je sledil protest španskih škofov. Začela je po vsej deželi protestna akcija. Ministerski predsednik Canalejas je izjavil, da se vlada ne misli dotikati dogem, da ga mora priboriti spoštovanje pravicam države. Ob enem je vlada izdelala zakonski načrt, ki onemugi, ki ima pomisleke proti prisegi, dovoljuje nadomeščanje prisage s častno izjavo. Toliko socialisti, kolikor republikanci so obljubili ministrskemu predsedniku svojo pomoč. Po vseh večjih mestih vse dežele so se v odgovor na klerikalno protestno akcijo vršile velike protiklerikalne demonstracije, katerih se je udeležilo v Madridu 80.000 oseb, v Barceloni 60.000 oseb, v Seville 40.000 oseb i t. d.

Menihi in nune, ki so bili izgnani iz Francije, so se naselili večinoma v Španiji. Zato je izdelala vlada zakonski načrt, na podlagi katerega se dovoljenja za naseljevanje novih verskih redov ne bo smelo izdajati, ako je v istem več nego tretjina inozemcev.

V Vatikanu so seveda nastopili tudi proti temu. Ali, kolikor bolj prigovarja Vatikan, tem odločnejše voljo kaže Canalejas, tako, da je danes spor že tako daleč došel, da se zdi prelom neizogiben. Glavna papeževa svetovalca, kardinala Merry del Val in Vives y Tutto, sta bila — da si oba Španjca — v zmoti, računaje, da je vsa Španija na strani Rima.

Vse pa kaže, da bo imela nespretnost sedanje vatikanske diplomacije beležiti nov neuspeh, ki ne bo nič manj od neuspeha, ki ga je dosegla v boju na Francoz-kem!

Opaziti se na vseh koncih in krajih, da na stolici sv. Petra v Rimu ne sedi več ženijalni in prosvitljeni duh: Leon XIII. In na strani sedanjemu poglavarju katoliške cerkve stoji moža, ki niti razmer v svoji deželi ne pozna. Pozna se, da ni več papeža Leona XIII., a pozna se tudi, da ni več državnega tajnika kardinala Rampolla.

Pozivljamo vse sl. občinstvo, kakor vse zavedno delavstvo, naj ne zamude prilike izleta NDO v Pulo, ki bo v nedeljo. Odhod s parnikom točno ob 5. zjutraj.

Dvomimo, da je to najboljša taktika od strani Vatikanu, da se izpodtika nad tem, da je tudi Španija dovolila nekatoličanom ono versko toleranco, ki se jo smatra povsod drugje na svetu za samo ob sebi umevno.

Vera in cerkev katoliška — osobito v taki deželi kakor je Španija — ne moreta vendar nič izgubiti s tem, da je dovoljeno tudi drugovercem, da smejo javno kazati svoje versko prepričanje!!! Ne moremo prav umeti, kako Vatikanska diplomacija, hoče odrekači drugovercem v Španiji one pravice, ki jih cerkev katoliška — in to po vsej pravici — reklamira za katoličane v drugih državah, n. pr. v Rusiji, Turčiji in tudi na Kitajskem?! Tega protislovja res ni možno tolmačiti drugače, nego da možje, ki vodijo sedaj vatikansko politiko, niso došli razmeram in evolucijam XX. veka, in da ne umejo, da velika, mogočna, svetovna katoliška cerkev treba nekaj družega, nego kaka osamljena gorska fara. Za katoliško cerkev je to gotovo velika nesreča. Danes se pač ne pridobivajo srca s samimi srednjeveškimi bulami in boromejskimi enciklikami! Leon XIII. in njegov državni tajnik Rampolla sta znala pridobivati srca vsega sveta!...

Hrvati!!

Zadrski Hrvatje se sklenili zgraditi v svojem glavnem mestu "Hrv. dom", ki naj bo ognjišče organiziranih narodnih sil, razsodnik hrvatske misli v glavnem mestu Dalmacije in njegovi neposredni okolici.

Vam, bratje, po vsej domovini so dobro poznane kulturne in politične razmere, v katerih živimo. Leta in leta je v našem mestu dremala hrvatska misel, ki je nekaj tako bujno cvetela.

To vzvišeno misel treba zopet povzdigniti, treba jej dati mesta, ki jej pristojajo. To zahteva naš ugled, zahteva čast hrvatskega naroda.

Res je, da so se v zadnjem času razvila v našem mestu razna hrvatska društva in podjetja. Ali, razcepljeni, bi kasno dosegli svojo svrhu. Treba jih torej zjediniti, tako, da se vsi zadrski Hrvatje najdejo v enem kolu in da bodo močni, da izvrše nalogo, ki jim jo nalagata narava in narod.

Od todi, bratje, misel ustanovitve "Hrvatskega doma", ki bo pod isto hrvatsko streho zbiral vse te narodne sile, ki omogoči tudi v našem mestu blagotvorno delovanje kulturnih pridobitev hrvatskega naroda, da se hrvatski življenj ohrabri in oskole, in ki bo vspodbujal na nadaljna vstrajna dela.

Hrvatje!

Mi sami smo šibki, da bi oživitvili to veliko zamisel. Zato pozivljamo vseh Vas, bratje, širom lepe naše domovine, da nam pomorete v tem in to z jemanjem deležev po nas zasnovane zadruge "Hrvatskega doma v Zadru".

Bodite uverjeni, da s tem doprinesete k uresničenju jednega najnujnejših narodno-kulturnih in političnih ciljev.

Hrvatje!!

Ne pozabite bratov, izpostavljenih tujinski burji!

"HRVATSKI DOM"

registrovana zadruga z omejenim jamstvom v Zadru.

(Sledje podpisi odličnih oseb iz dalmatinskega hrvatstva: posestnikov, trgovcev, zastopnikov društev in korporacij, dež. in drž. poslancev i t. d. brez razlike političnega mišljenja.)

Glas iz Dalmacije o nastopu Masaryka.

S posebnim zadovoljstvom pozdravljamo, da tudi zadrski "Narodni list" — ki mu je urednik državni poslanec Juraj Biankini — čisto enoglasno z nami presoja nastop profesorja Masaryka proti Jugoslovanom. Tudi rečeni list se postavlja na stališče, na katero smo se bili postavili mi: tudi če bi hoteli pritrditi sodbi Masaryka o obstrukciji, morali bi se zavarovati proti motivaciji in se je le čuditi, da je kaj takega moglo priti iz Masarykovega peresa. "Narodni list" najodločneje nastopa proti trditvi, da so naša šolska vprašanja še ne zreela, kajti, ako bi bilo to, potem tudi vprašanje češke univerze v Brnu ni še dozorelo. Žalostno pri tem je le to, da se bodo naši sovražniki mogli sklicevati na avtoriteto tega slovanskega učenjaka in aktivnega politika. Z onim članom je Masaryk storil krivico svojemu lastnemu ugledu, ki ga je užival med Jugoslovani, a škodoval je tudi slovanski politiki, od katere se tudi češka ne daja ločiti.

Na to naglašajo zadrski list v popolnem soglasju z nami, kako je vsa slovanska politika v monarhiji skozi dolgo vrsto let nosila največ češko označje in smo se mi Jugoslovani z vsu do sedaj zavzemali za to politiko. Jeli potem to tako zelo, če so se Čehi enkrat zavzeli za južne Slovence, da bi mogel Masaryk opravičeno vsklikati: vodimo svojo češko politiko brez tujega vpliva, pa tudi slovanskega!

Kam bi taka politika dovela nas, a tudi Čehe, smo videli ravnokar: kmalu po nastopu Masaryka se je že oglašil vodja nem-

skih liberalcev Chiari z zahtevo, da se vse združi proti Slovanom, da se učvrstijo dualizem in hegemonija nemstva v Avstriji. Drastičnejega komentarja k svojem članku Masaryk ni mogel doživeti.

Pohlepni težnjam Nemcev se bodo mogli Slovani upirati le tedaj, če bodo vodili složno in sporazumno politiko, ne pa take, kakoršnja priporoča danes Masaryk. Seveda se ta politika ne sme zadovoljevati več samo z jalovimi negativnimi uspehi, ampak mora iti za pozitivnimi rezultati. Tudi mi pravimo z Masarykom: Tako ne gre dalje! Ali kako naj gre dalje, to se ne sme odločati samo pri bratih Čehih, ampak sredi slovanskega parlamentarnega združenja!!

Ponavljamo, da s posebnim zadoščenjem pozdravljamo ta, se slovanskega stališča povsem pravilna izvajanja v odgovor profesorju Masaryku.

Dnevne novice.

Imenovanje v pomorsko-upravni službi. — Provizorični svetilniški viši kontrolor pri pomorski vladi kapitan Viljem Müller je imenovan svetilniškim višim kontrolorjem v 8. činovnem razredu.

Kulturni boj v Josefsthlu. Občinski svet v Josefsthlu na Češkem je sklenil, da se ne bo več udeleževal nobenih cerkvenih slavnosti in je obenem ustavil vse prispevke v cerkvene namene.

Potrđitev župana Hribarja odklonjenja? Iz Ljubljane se poroča, da je cesar odklonil potrđitev župana Hribarja ljubljanskim županom. — Potrđena ta vest pa še ni.

Domače vesti.

Namestnik princ Hohenlohe je včeraj nastopil svoj poletni dopust. Vodstvo namestništva je prevzel dvorni svetnik Alojz Lasciac.

C. kr. policijsko ravnateljstvo. Policijski ravnatelj dr. pl. Manussi je šel v soboto na dopust. Vodstvo policijskega ravnateljstva je začasno prevzel vladni svet. dr. Mahkovec.

Počaščenje gospoda Manussija. — Včeraj zjutraj, to je prvega avgusta, so se podali primariji vseh tržaških bolnišnic na dom gosp. Aleksandra Manussija, bivšega predsednika zdravniškega kolegija, da se mu poklonijo in mu izročijo v znak počaščenja zlato kolajno. Pred izročitvijo kolajne je slavljenca nagovoril sedanji predsednik zdravniškega kolegija dr. Gusina. Gosp. dr. Manussi se je v prisrčnih besedah zahvalil za izkazano mu počaščenje in za zlato kolajno. —

Sinočnji "Slovenec" piše: "Framasonski Edinost", čestitka morilca Ferrera, se zelo hujuje, ker smo objavili članek, v katerem smo konstatirali, da je Politično društvo za Istro nedavno sprejelo krščanskosocialni program, ki ga je izdelala krščanskodemokratska struja v hrvaški Istri. Ne ve, ali bi to priznala ali utajila in se zato po svoji neokusni starobabji navadi zaletuje v — "Slovenca" ki je pri preobratu v Istro čisto nedolžen. Kadar pa "Edinost" začne klepetati, se ji navadno vedno močno zaleti, tako tudi toplot. Piše namreč, da krščanskosocialni preobrat v Istri sploh ni mogoč, ker so istrski rodoljubi in njih društvo bili itak popolnoma krščansko-socialni, klerikalni "od prvega začetka pa do danes in ne premečno, že od davnine"! Bravo! Kdo ne ve, kako "Edinost" venomer obsoja naša krščanskosocialna načela, jih proglašajo za nepotrebna in kvarna ter zabavljajo da vodijo v Rim. Zdaj pa se hvali, da so stare istrske rodoljubne korenine od pamtveka, menda že iz diluvialne dobe, katoliškodemokratskih načel. Ali je lažnjiva in hinavska ta "Edinost"!

Mi smo pred vsem radovedni, kaj ima Ferrer opraviti z našo nedeljsko notico o istrskih političnih razmerah. Kar se tiče krščanskih načel, se s "Slovencem" o istih pač ni mogoče pripraviti, ker nima o njih niti pojma. To je dokazal zopet z gori ponatisnjeno notico, kjer zavija uprav nesramno in po svoje našo nedeljsko vest. Pronatisnili smo notico, ker smo se že do dobrega uverili, da so take "Slovenčeve" novice najuspešnejše sredstvo za pobijanje načel, ki jih zastopa.

Kdor čita naš list in primerja to, kar pišemo mi, s surovimi izbruhi v "Slovenca", mora priti enkrat za vselej do uverjenja, da stvar, katero se zastopa na tak način, ne more biti ne dobra in ne zdrava, a najmanje krščanska!

Vprašanje na voditelja c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici. — Neka tukajšnja odvetniška pisarna je poslala neko slovenski sestavljeno vlogo na policijski oddelek pri okrajnem glavarstvu v Gorici. Ta oddelek pa je na slovensko ulogo poslal nemško rešitev.

Ker državni temeljni zakoni o enakopravnosti vseh narodov v šoli in v uradu veljajo menda tudi za to c. kr. okrajno glavarstvo, stavljamo do voditelja te politične oblasti vprašanje, kako opravičuje tako protizakonito prakso nasproti slovenskim strankam?!

Na to vprašanje sme slovenska javnost zahtevati odgovora.

Vražje so, ali — neizogibne!! — Iz Nju-Yorka javljajo, da je tam umrl polkovnik R. G. Dyrenforth zapustil testament, čegar vsebina spominja na tiste najhuje mrzitelje žensk s črnogledom Schoppenhauserjem na čelu, ki zamerjajo naravi, da je sploh — ustarija žensko. Rečeni testament je izdelan do zadnjih podrobnosti, izlasti pa glede polkovnikovega posinovitvenca, ki mu je zapustil vse svoje premoženje. Testator pravi namreč: "Navdahnjen od želje, da bi ljubelega svojega sinu oddeljal od žensk, zahtevam od izvršilcev te oporoke, da ga postopno in s primernim povdarkom informirajo o zvijačni, mnogih ovinkov iščočih in parazitični naravi ženske, ter da gledajo izlasti na to, da bo posebno previden, ko se bo — ženil. Ako bi sklenil zakon brez dovoljenja izvršiteljev tega testamenta, izgubi dedščino".

Ej, ej! Glejte no! Tu ga imate! Mrznja strogega gosp. polkovnika do žensk je ostavila vendar mala vrtica, skozi katero more "ljubljeni sin" smukniti v — armado sv. Luke! Pa tudi doslednost strogega polkovnika ima mal defect: zahteva od posinovitvenca, naj se izogiblje žensk in vendar mu na koncu dovoljuje, da se — ženi!! G. polkovnik menda ni pomislil, da zahteva nekaj, kar res ne pojde! Če se hoče človek oženiti, se mora vendar tudi ženiti! A mi si ne moremo predstavljati in tudi tisti znani najstarejši ljudje bi se ne spominjali slučaj, ko bi se bilo to važno delo opravilo — brez ženske! Je že tako. Saj ima g. polkovnik prav: vse vražje so! In nemškega Schillerja so morale babnice kar podkupiti, da je peval o njih: da nam tkejo in vpletajo le nebesko cvetje v naše zemsko bivanje... Ti lažnjivec, ti! Pa da bi bil ta breznačajni laskar vsaj toliko pošten in obziren do svojih možkih potomcev, da bi jih bil opozoril, da je tudi bodečega trnja v nežni vonjavi cvetlici iz mehke, baržunaste ročice — ženske.

Priznavamo torej gospodu ameriškemu polkovniku, da so vse vražje, da so zvijačne, parazitične in da — v tem ravno so ženske pravi mojstri — ljubijo ovinke! Ali brez njih vendar — ne gre, pa ne gre!

Naj se le postavljajo možki v ponosno pozo "gospodarjev stvarstva"; ali vse njih vlačice izginja v tisti meri, kakor se bliža vprašanje: kdo nam bo kuhal in — gumbes šival na srajco?! Na tem ne more nič spremeniti noben testament ameriškopolitkovnikov. Vražje so, sitne so, ali — neizogibne!

"Piccolo" — prosimo te malce pojasnila. Nedavno temu se je "Piccolo" (tudi nasproti nam) bahatil, da je bilo nekoga dne v koprski razstavi 30.000 obiskovalcev. Vstopnina znaša 1 krono, torej od 30.000 oseb ravno toliko kronic.

Mi pa vemo povsem za gotovo, da je onega dne inkaso razstave iznašal okolo 4000 K.

Pozivamo "Piccola": ali da prizna, da je lagal, ali da nam pojasni to kričee nesoglasje med številom obiskovalcev in plačano vstopnino! Smemo, moramo to zahtevati v imenu dežele in nje siromašnega prebivalstva. Kajti poroča se nam od verodostojne strani, da najemljejo sedaj denar na osebni kredit, da pokrivajo tekoče stroške razstave, ker računajo, da končni račun tega njihovega pustolovstva poravnava vendar — siromašna dežela!!

Tajnosti koprskih razstav. Nekega večera je sviral v razstavi godba ono znano Slovence žalečo: "Lasse pur che i canti e subi". Neodrešeno občinstvo je seveda navdušeno ploskalo. Godba je zato ponavljala komad trikrat. Navzgo vladni komisar je seveda poročal o tej demonstraciji, na kar je okrajni glavar pozval pred sebe župana, ter mu dal malo popra pod nos. Župan pa je ta poper oddal kapelniku godbe, ter mu prepovedal, da bi pustil še kedaj svirati ono slovito sramotilno pesem za Slovence.

Denar za pokrivanje primanjkljaja dobiva odbor pri tukajšnji "banca popolare" proti osebnemu jamstvu članov odbora. S tem so nekateri člani tega odbora že postavili na kocko celo svoje premoženje, a oni pravijo, da so gotovi, da jim ne bo treba plačati nič, ker plača konečni primanjkljaj dežela; Chi vivrà vedrà!

Razpisana sta dva štipendija iz ustanove Ane Pecota-Vlahove v znesku letnih 440 K vsaki za dijake srednjih šol in višjih zavodov, ki so v roku z ustanoviteljico. Prošnje je do 30. septembra 1910 poslati c. kr. namestništvu v Trstu.

Za nedeljski izlet N. D. O. v Pulo. Pevskim društvom na znanje! Ker je po dosedanjem rezultatu razprodaje vozni listkov za posebni parnik v Pulo gotovo, da se pokrijejo stroški parnika "Argentina", je odbor N. D. O. na svoji včerajšnji seji sklenil dovoliti brezplačno vožnjo v Pulo in nazaj pevkijam vseh onih pevskih društev, ki se s svojo udeležbo priglase pri uradu N. D. O. najkasneje do petega avgusta tega leta.

Pozor na slovensko Koroško! — V zelo lepem kraju Spodnje Koroške ob železnici in glavni cesti je radi bolehnosti in starosti gospodarja na prodaj lepo posestvo z obilno vodno močjo in zato pripravnostjo tudi za lesno trgovino ali druge tovarniške obrti.

Z ozirom na to, da Südmarka steza svoje umazane roke po vsakem koščku naše zemlje, in z ozirom na to, da je kraj jako zaveden in sosedje sami žele, da pride posestvo v slovenske roke, opozarjam naše denarne zavode, p. n. gg. lesne trgovce in podjetne rojake, da ostane ista tudi nadalje v naših rokah.

Natančnejša pojasnila daje g. Kotnik Rajko pri Gustavo Marco, Via Coroneo št. 45, Trst.

Opomba: Slovenski listi so naprošeni, da ponatisnejo to notico.

Minister ob Adriji. Minister javnih del Ritt se je nahajal več tednov v Portorosi, kjer je sprejel nekega časnika proti kateremu se je izrazil zelo pohvalno o vtihih, ki jih je dobil za časa svojega bivanja ob Adriji. Rekel je, da so razmere za razvoj tujkega prometa ob našem morju zelo ugodne.

Rekel pa je, da bi bilo treba krajem, kjer stanujejo tujci, obračati večjo pažnjo ... v zdravstvenem oziru, posebno glede držanja čistosti obrežja in policije za živila.

x **Kmetovalci naše dežele** so letos tepeni po najrazličnejših neizgovodah. Ponekod so vničili vinogradi, polja in sadovnjaki. Pri takih razmerah je umevno, da morajo kmetovalci gledati vsaj na to, da ne bodo plačevali davka v polnem iznosu. Obrnejo naj se torej na župane in naj jim naznanijo škodo, ki jo trpijo na polju, v vinogradu, sadnem drevju ali drugje (bodi po toči, mrčesu, plesnobi, peronospori itd.).

Zahtevajte od vašega župana, naj škodo takoj pregleda, ceni in pošlje takoj zapisnik glavarstvu. To naznanilo na glavarstvo je koleka prosto; vpisati se morajo v njem poškodovane parcele in visokost škode. — Zahtevati se mora od glavarstva obenem, naj takoj odredi cenilno komisijo.

Davek se odpisuje, če je ogenj, suša ali občutna mokrota, toča, povodenj ali mišja zalega ali trtna uš uničila vsaj četrti del navadnega pridelka pri dveh hektarjih zemlje.

Pri posestvih, ki merijo več nego dva orala, se odpisuje davek, če je pridelok uničen v obsegu vsaj enega hektarja. Tudi če je povodenj uničila požete poljske pridelke, ali pa če so pridelki na kak drug način deloma ali celotno uničeni, naj so spravljani pod streho, ali pa na planem, se odpisuje davek. Potrebno pa je, da se vsako škodo takoj preceni.

Z Opčin. Bilo je že javljeno, da pevsko društvo „Zvon“ in telovadno društvo „Sokol“ prirredita dne 21. avgusta t. l. veliko slavnost.

Ljubljanski socialisti v Trstu. — Prejeli smo: Da so ljubljanski socialisti niso nič kaj dobro občutili v Trstu, in da niso nič kaj veselo odhajali v Ljubljano, je razvidno iz pisma, ki je pisal neki ljubljanski socialist nekemu svojemu prijatelju v Trst, in je prišlo slučajno tudi v moje roke.

V tem pismu je rečeno med drugim: „Veselih lic smo odhajali v Trst, misleči in prepričani, da nas bodo tržaški sodrugi vsprejeli z odprtimi rokami in dostojno. Pa glej ga vrage! Ko smo došli na kolodvor, nas ni nikdo pozdravil na peronu, kakor je to običajno pri izletih.“

Stopivši s kolodvora, smo videli le malo množico ljudi in še ti ljudje so prišli iz radovednosti. Bilo pa jih je večinoma članov NDO., ki so prišli iz radovednosti pogledat, kako tržaški socialisti vsprejmejo svoje sodruge.

To mi je povedal tudi neki drugi moj znanec. Mislili pa smo si, da jih je plašilo slabo vreme in nadejali smo se, da bomo videli svoje sodruge na popoldanski veselici. Na veselici je bilo še precejšnje število občinstva, katero pa je tudi, po mojem mnenju prišlo iz radovednosti.

Govorilo se je samo meni neumljiv jezik: laško! Vprašal sem nekega tržaškega sodruga, kje da so slovenski socialisti?!

Odgovoril mi je, da Slovenci imajo svojo organizacijo.

Žal mi je bilo, ker sem prišel v Trst, ker je govorilo morda le 5 odst. slovensko. Mesto pa se mi dopada.

Tako ljubljanski socialist o izletu v Trst.

Brez komentarja!

C. in kr. vojna mornarica. — C. kr. vojna ladija „Cesar Karol VI.“ je v soboto priplula v Cartageno, kjer ostane dva dni. Vojna ladija „Cesarica Elizabeta“ je pa dospela v Tsurugo, kjer ostane 14 dni. Na ladjah vse zdravo.

Na pokopališču pri sv. Ani se bo 10. t. m. ob 10. uri popoldne vršila dražba nagrobnih spomenikov starih skupnih grobov iz leta 1899, in neobnovljenih desetletnih posamičnih grobov. Prodajalo se bo največ ponujajočim, toda ne pod cenilno vrednostjo. — Do pred dneva dražbe zamorejo opravičenci pri petem oddelku magistrata, prijavit, da vsprejmejo spomenike v svojo last in tamkaj dobiti dovoljenje, da iste odpeljejo.

Tržaška mala kronika.

Požar pri pirotehniku. V vili gosp. Mavra Greco v Kjadinu št. 116, se je na-

hajala lopa, kjer je omenjeni gospod — pirotehnik diletant — hranil veliko streliva za napravljanje umetnega ognja.

V nedeljo zjutraj je iz neznanega vzroka nastal tam požar, tako da je bajta zletela v zrak. Druge neizgovode ni bilo.

Samomor v bolnišnici. Nekaj tednov sem se je v tukajšnji bolnišnici v oddelku za notranje bolezni nahajal urar Alojzij Calligaris. Predvčerajšnjem zvečer je isti skočil iz okna prvega nadstropja na dvorišče bolnišnice.

Dobil je hude notranje poškodbe. — Spravili so ga v opazovalnico, ali ob 4. pop. je že umrl.

Ranjena radi strahu. Ana Gregorič, stara 21 let, šivilja, je bila v nedeljo s svojimi domačini v Bazovici. — Vračali so se nazaj z vozom. Konj se je splašal in Gregoričeva je iz strahu skočila z voza ter se pri tem precej težko ranila. Pretresli so se jej možgani. Spravili so jo potem v bolnišnico.

Tatvina v uradih pomorske vlade. Tat aretiran. Včeraj popoldne je kancelist pri pomorski vladi (v palači Carciotti) Josip Pregl zasačil nakega moškega, ko jo je ravno hotel iz računskega oddelka skrivaj odkuriti z velikim omotom pod pazduho.

Pregl je poklical redarja in dal človeka aretirati. Bil je to 24 let stari Egidij Bucovaz, doma iz Trsta, stan. v ul. Media št. 8, pretežno kočijaž.

Pri njem so našli mnogo različnih pisarniških predmetov, knjige, hranilno knjižico delavske hranilnice (Banco operaio), par hlač, nekoliko brisalk in deset vrečic iz alpage, lastnina uradnikov.

Bucovaz je na zaslišanju na policiji, da bi opravičil posest omenjenih predmetov, navedel silno neumne in absurde pretveze, ali vse mu ni nič koristilo. Vzlic temu so ga spravili v ulico Tigor.

Koledar in vreme. — Danes: Alfonz Liguori. Porcijunkula. — Jutri: Najdba sv. Stefana.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 29° Cels. — Vreme včeraj: Lepo. Vremenska napoved za Primorsko: Zelo oblačno. — Zmerni vetrovi — Vroče. Tendencia za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Danes zvečer pevska in tamburaška vaja za izlet v Pulo. Vsi sodelujoči člani so naprošeni, da se udeležijo pevskih in tamburaških vaj, ki se vrše čez teden.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Danes zvečer ob 7. uri in pol se vrše vaje za ženski oddelek z vretenci.

Naprošene so vse sestre Sokolice, da se vaje gotovo udeležijo. Na zdar!

Pevsko društvo „Zvon“ bo praznovalo svojo 20-letnico, „Sokol“ pa obletnico svojega obstanka. Da dan 21. avgusta doseže svoj namen, vabljeni so vsa društva, telovadna in pevska, iz naše slovenske dežele.

Okrožnice so že razposlane. V slučaju, da je kako društvo ni dobilo, smatra naj

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri v sredo od 9—12 predp. in od 3.—6. pop.

Zlata dolga verižica, uhani in broša z dijamanti, posteljna pokrivala, zavese, blazine in rabljene rjuhe, kuhinjska dvojna miza, stoli, ogrinjalo, vzorci, velika izbira kosov in omotov blaga, podlage, maj, sraj, ovratnikov, zapestnic, spodnjih hlač, dalje so popolne moške obleke, moške kravate, bordure, podveze, svilnati trakovi, trakovi in drugo manufakturno blago.

Svetloba stotih sveč

stroškom 1½ stotinke na uro Brez tekočine, brez dima, brez vsake mrežice. — **Luč na benzin** „TITUS“ je najboljši, najbolj perfektni in najbolj ekonomični način razsvetljave. Cenik zastoj.

Gaspari & Micheli TRST, ULICA FELICE VENEZIAN 15-16 TELEFON šte. 24-19

Veliki kinematograf BELVEDERE
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od srede 3. do četrta 4. avgusta

1) MURANO, krasna projekcija po resnici. 2) NAJZADNJI DODGKI GLAVNIH MEST EVROPE (tedenske umetnosti Pathe Freres). 3) PROKLETA VOJNA, ŠPANIJA — 1809 — FRANCIJA (drama iz življenja). 4) PLESALKA TONTOLINI (smešno).

NB. V petek, dne 5. avgusta Velikanski komični večer.

Mnenje gosp. dra. Rudolfa Eisenmenger-ja
SZASZVÁROS.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Sporočam Vam, da rad pripisujem Vaš izdelek SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) pri malokrvnosti — toliko primarni kolikor sekundarni — kjer manjka tek in bolniki ga radi jemljejo. Krvno stanje kakor tudi tek se v vsakem slučaju boljšata.

SZASZVAROS, 7. maja 1909.

Dr. R. EISENMENGER.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice
: „DALMATIA“ :
VOZNI RED
veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.

Proga TRST-METKOVIĆ A
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIĆ B
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v sredo ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIĆ C
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-KORČULA
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

Širite EDINOST

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoličani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobropoznanu

„Kavarni Universo“
ki se nahaja na trgu pred „Narodn. domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

Gius. Waldner
TRST - ulica Media 3 - TRST
VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje
Velik izbor pekovskih lopat.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Zagrebski Franck

kot tovarniško znamko

priporočujemo kot priznano **najboljši** pridatek za kavo!

Bogomil Pino
: bivši urar v Sežani :
ima svojo novo
PRODAJALNICO : UR
-- v TRSTU --
ulica V. Bellini 13
(nasproti cerkvi sv. Ant. nov.)
Vsakovrstne verižice
PO TOVARNIŠKIH CENAH

Velika zaloga koles
RUDOLF RÖTL
TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238

Zaloga koles Peugeot, Waffrad. Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba Cene zmerno.

Cene zmerno.
Telefon 1395

se vsejedno vabljeni in naj javi takoj svojo udeležbo, korporativno, ali po deputaciji.

Društva, ki se mislijo udeležiti te slavnosti in se še niso prijavila, so naprošena, naj nemudoma odgovorijo veselilnemu odseku, da bo možno urediti vse drugo potrebno.

Akad. fer. društvo „Balkan“. V sredo ob 7. uri. odborova seja. Ob navadni uri pa sestane z važnim dnevnim redom.

Tržaška gledališča.

MINERVA. — Danes: Verdiejeva opera „I due Foscari“.

Vesti iz Goriške.

Imenovanje v gozdarski službi. Gozdarski in domski upravitelj Viktor Savornani v Gorici je imenovan gozdarskim mojstrom.

Občinske volitve v Šempolaju. — Iz Šempolaja:

Dne 30. julija so se vršile pri nas županske volitve. Izvoljeni so bili: Ivan Lupinc iz Praprota št. 6 županom; Alojzij Skrk iz Trnovice št. 4, prvim podžupanom; Anton Gabrovic iz Praprota št. 7, drugim podžupanom; Ivan Štubelj iz Šempolaja št. 1, tretjim podžupanom. Nadejamo se, da so si novoizvoljeni starešine izvolili županom moža, ki bo znal delovati za splošni javni blagor in občini ter varovati nje slovenski značaj.

Novoizvoljenemu županu in njegovim tovarišem čestitajo — volilci!

x Iz Krmina poročajo, da so izpustili na začasno svobodo veletržca Stua, ki je bil v zaporih radi konkurza.

Njegovo soprogo Antonieto in njeno zaupnico Lucijo Liva pa so prepeljali v goriške zapore.

Znano je, da je ravno soproga s svojim luksurijsnim nastopom in s svojo razsipnostjo mnogo pripomogla do propada.

x Živinski semenj v Gorici minulega četrtka je bil živahen. Na prodaj je bilo 20 konj, 70 telet, 500 glav goved, 800 prešičev in ena koza.

x Zavod za povspesevanje male obrti odpravlja nešteto težav v raznih krajih Furlanije. Podrezati bi trebalo, naj pokaže istotako vnebo v slovenskih krajih. Posebno je to v današnjih časih neobhodno potrebno, ker zemlja sama zbog nešteti vremenskih neizgov, ne more več preživljati kmetskega ljudstva. Treba se bo intenzivno poprijeti raznih malih obrti, da bo ljudstvo služilo kaj denarja; drugače nastane velika revščina.

Vesti iz Istre.

Iz Kopra nam poročajo dne 1. t. m.: Včeraj se je vršila tu veslarska tekma, ki je privabila tja še precej ljudi. Tekma sama pa je bila zelo klavarna. Na veliko žalost naših neodrešencev je odnesel dve nagradi Nemec Kupelwieser iz otokov Brioni. Poleg tega je bil včeraj Koper cilj kolesarske dirke italijanskih kolesarskih društev iz Gorice, Trsta in Pule.

Zvečer je bilo še precej ljudi v razstavi. Okoli osmih zvečer so hoteli v razstavo tudi dirkači, seveda brezplačno. A na vratih so jih ustavili in zahtevali, da plačajo vstopnino. Ker pa dirkači niso hoteli plačati, so jih konečno hoteli pustiti v razstavo proti plačilu polovice vstopnine. — Dirkači pa tudi s tem niso bili zadovoljni. Ob enem so se začeli bati, da ne dobe obljubljenih nagrad. Zato je zaklical eden: „Fora i premii!“ Temu klicu so se odzvali še drugi. Čuti je bilo tudi klice: „Abasso la prima esposizione provinciale istriana“. Druge nesreče ni bilo. Slučajno ni bilo čuti ne protislovanskih, ne irredentičnih demonstracij.

Počasi postanejo naši italijanski sosede morda še celo pametni.

Nov notar. Notarski kandidat dr. Jurij Lorenzini v Piranu je imenovan notarjem istotam.

Pevsko in bralno društvo „Prešeren“ v Boljuncu bo imelo v nedeljo, dne 7. t. m. izredni občni zbor v gostilni „Konsum. društva“.

Druge slovenske dežele

Notarjem v Kranjski gori je imenovan g. Karol Klander, notarski kandidat v Gradcu.

Vlak ga povozil. Na železniški progi na prehodu z Gline v Novo vas v Ljubljani je včeraj zjutraj vrhniški vlak povozil do sedaj še nepoznanega berača. Odrtgalo mu je obe nogi nad kolonom. Umril je takoj.

Velikanski „dirndaj“ v senožeških katakombah priredi podružnica sv. C. in M. za Senožce in okolico dne 14. t. m. v Senožcah. Godba, petje, ples, paviljoni za pivo, različna vina, jestvine, slaščice, cvetlice, kavarna, muzej, srečolov (300 dobitkov), krošnjarij itd. Vstopnina 40 st. Začetek ob 3. uri pop.

Gospodarstvo.

Angleži v Dalmaciji. Razun društva za gradnjo hotelov v Dalmaciji, so ustanovili nedavno angleški kapitalisti v Londonu veliko delniško društvo za eksploatacijo vseh rudarskih ležajev dalmatinskih. Sindikat je že registriran.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stol. besedo. Maslino listane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj lns. oddelku.

Kmetovalec išče stanovanje s hlevom in zemljiščem. Naslov pove Insektui oddelek „Edinosti“. 1259

V Gorici (predmestje) prodaja se hišica z 2 dvema nadstropji in zemljiščem. — Cena 16.000 kron. Ponudbe pod „Lepa pozicija“ na Insektui oddelek Edinosti. 1255

Iščem dobrega delavca čevljarja za vsako delo. Ulica Boccazio št. 4. 1257

Deklo tudi z drže se sprjme takoj v gostilno v ul. Molin grande št. 4. 1:56

Prodaja se za najnižjo ceno prostor in vsa oprema za trgovino z jestvinami. Pojasnila v gostilni Molin grande 4. 1256

Javni ples priredijo sezonski mladeniči dne 31. julija na vrtu gostilne pok. dra. Osteraga. Svira bo godba iz sv. Krža. Koda k plesu stane 10 vinarjev. 1231

V najem se odda veliko skladišče pripravno za vsako trgovino. Več se poizve v trgovini jestvin v ulici Commerciale 15. 1246

Avstro-hrv. parobr. delniš. društvo

Punat - otok Krk

Redne vožnje po Kvarneru:

- 1) Punat—Krk—Malinska—Omišalj—Reka vsaki dan tja in nazaj.
- 2) Reka—Krk—Baška v ponedeljek, sredo in soboto tja in naslednji dan nazaj.
- 3) Reka—Opatija—Krk—Baška—Rab—Vel. Lošinj—Mali Lošinj—(Sv. Martin)—Nezine vsaki tork in petek tja in naslednji dan nazaj.
- 4) Reka—Opatija—Lovrana—Rab vsaki četrtek tja in nazaj.
- 5) Reka—Krk—Rab—Mali Lošinj—sv. Martin—Vel. Lošinj v soboto in sredo tja, v ponedeljek in petek nazaj. Parnik proge št. 5 odpotuje z Reke zjutraj ob 10 50.

Agencija na Reki, via Kosuth 25

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ad. **Salarini**

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuova
(vogel Torrente) | Alla città di Londra

Venit izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke vsakom za otroke. Površinski, močne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in ulico. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašč. (prištri angloski) Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Na obroke! Velika izbira Na obroke!

izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah

JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Odprl se je v Škedenju

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

kinematograf „Adria“

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlozja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion št. 10.

ROGAŠKA KISELICA

TEMPEL, RADINSKI GIZELIN

VRELEC. Najboljši min. vodi

ZASTOPNIK:

LACKO KRIZ, PULA

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjigarni in

trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK,

Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane

broš. K 3 lično v platno vezana K 4

PEKARNA IN SLAŠČICARNA

„FRAN LAMPE

Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. — Postrežba točna in na dom.

Rogaška kislica

TEMPEL, RADINSKI GIZELIN

VRELEC. Najboljši min. vodi

ZASTOPNIK:

LACKO KRIZ, PULA

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjigarni in

trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK,

Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane

broš. K 3 lično v platno vezana K 4

PEKARNA IN SLAŠČICARNA

„FRAN LAMPE

Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. — Postrežba točna in na dom.

TRST, ul. Cavana 2

Prva in edina pisarna

v vojaški

stvari

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesionirana od c. kr. namestništva

Majcen Miloš

mizar - Trst - ulica Leo štev. 2

priporoča slavnemu občinstvu

svojo mizarnico.

Izdeluje vsako vrsto, tudi NAJFINEJŠE POHISTVO

Zdravljenje: krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Cisti kri ter jo izavrtano sredstvo proti onim slučajim

de peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju

in hemeroidam. Jeden omet za zdravljenje stane 1

K ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER - „AI DUE MORI“

Trst (mestna hiša) Telefon 377

Postne pošiljke se izvršujejo takoj in franko, ako

se dopolne Kron 1-10.

MIHAEL ZADNIK Trst

ulica Sorgente št. 2

kupi vole, ovce in ovne

ter kože istih.

Ponudbe, tudi pismene in brzajavne pošlati je na gornji naslov.

Dr. Fran Korsano

Specialist za stafilidne in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko banko)

Četrtina od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Roschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV

FRIDERIK SCHWARZ

Trst, Via Valdirivo št. 3. Trst

Zastopnik: znanih: mlinov

SZMOLENSKY & COMP.

SZABATKA

Proi parni mlin Békéscsaba

Akcijska družba parnih mlinov

Baja. — Zastopnik za Trst, Goriško, Istro in Dalmacijo.

CARLO STRUKEL

prodajalnica drobnarij in igrač

TRST - Corso 34 - TRST</